

Dosarul nr. 2rac-58/22

2-17202143-01-2rac-05042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Lupașcu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, V. Mihaila, Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

06 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Ala Cobăneanu
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „S.I. Consulting”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldasig” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „S.I. Consulting” cu privire la constatarea rezilierii contractului, încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 28 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „S.I. Consulting” și a fost menținută hotărârea din 05 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 10 octombrie 2017, SA „Moldasig” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Legaltriumf” (în prezent SRL „S.I. Consulting”) cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 17 decembrie 2015, a încheiat cu SRL „Legaltriumf” contractul de asistență juridică nr. 3. Potrivit pct. 1.1. din contract, SRL „Legaltriumf” urma să furnizeze clientului, pe baza solicitărilor acestuia, următoarele servicii juridice: participarea la soluționarea pe cale extrajudiciară și judiciară a litigiilor, unde valoarea lor depășește 100 000 de lei, reprezentarea clientului în cadrul procedurilor de executare a documentelor executorii de orice tip. Tot la 17 decembrie 2015, părțile au semnat acordul suplimentar nr. 1 la contractul nr. 3 din 17 decembrie 2015, în baza căruia a transmis în procedura SRL „Legaltriumf” 11 dosare judiciare.

A menționat că potrivit pct. 4.1 din contract, pentru serviciile prevăzute la pct.

1.1.1 și 1.1.2, clientul va achita SRL „Legaltriumf” un onorariu, iar, conform pct. 4.2, onorariul indicat la pct. 4.1 urma a fi achitat conform graficului stabilit în baza unui acord suplimentar la prezentul contract. Graficul privind plata onorariului a fost stabilit de către părțile contractante în acordul suplimentar nr. 1 la contractul nr. 3 din 17 decembrie 2015.

SA „Moldasig” a susținut că în scopul îndeplinirii prevederilor pct. 4.1 din contractul de asistență juridică, a achitat SRL „Legaltriumf” în avans suma de 883 064,80 de lei, pentru 11 dosare judiciare transmise în procedură, conform ordinelor de plată nr. 5271 din 21 decembrie 2015, în sumă de 441 532,40 de lei și nr. 5272 din 21 decembrie 2015, în sumă de 441 532,40 de lei.

A afirmat că pe parcursul anului 2016, SRL „Legaltriumf” nu a executat obligațiile contractuale stipulate la pct. 1.1.1. și pct. 1.1.2. din contract, iar, conform pct. 2.5 din contractul de asistență juridică, clientul are dreptul să solicite de la SRL „Legaltriumf” executarea corespunzătoare a prevederilor contractului și a anexelor parte integrantă a acestuia.

A notat că, potrivit pct. 3.1, contractul este încheiat pentru o durată nedeterminată și poate înceta prin denunțare unilaterală a acestuia în temeiul unei notificări scrise cu 60 de zile lucrătoare înainte. Astfel, la 31 decembrie 2016 a expediat în adresa SRL „Legaltriumf” o notificare de reziliere, fiind solicitată și restituirea mijloacelor bănești în sumă de 883 064,80 de lei, ce au fost achitate în avans, conform acordului suplimentar nr. 1 la contractul nr. 3 din 17 decembrie 2015.

În asemenea circumstanțe, reclamanta consideră că, contractul de asistență juridică nr. 3 din 17 decembrie 2015 este reziliat începând cu data de 24 martie 2017.

A relatat că la 06 septembrie 2017, în adresa pârâtei a fost expediată somația privind restituirea mijloacelor bănești în sumă de 883 064,80 de lei, însă, aceasta a rămas fără răspuns.

SA „Moldasig” a solicitat încasarea din contul pârâtei a sumei de 883 064,80 de lei și a cheltuielilor de judecată.

La 11 decembrie 2017, reclamanta a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat constatarea rezilierii contractului de asistență juridică nr. 3 din 17 decembrie 2015, din data de 24 martie 2017 și încasarea din contul pârâtei a sumei de 883 064,80 de lei și a cheltuielilor de judecată (f.d. 109, volumul I).

Prin cererea de concretizare din 18 iulie 2018, în calitate de pârâtă a fost indicată compania SRL „S.I. Consulting”, fiind menționat că prin decizia Agenției Servicii Publice privind înregistrarea modificărilor din 25 aprilie 2018, denumirea SRL „Legaltriumf” a fost schimbată în SRL „S.I. Consulting” (f.d. 144, volumul I).

Prin hotărârea din 05 iulie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de SA „Moldasig” a fost admisă și s-a constatat rezilierea contractului de asistență juridică nr. 3 din 17 decembrie 2015, încheiat între SRL „S.I. Consulting” (anterior SRL „Legaltriumf”) și SA „Moldasig”, din data de 24 martie 2017. S-a încasat din contul SRL „S.I. Consulting” în beneficiul SA „Moldasig” suma de 883 064,80 de lei și suma de 26 591,94 de lei cu titlu de taxă de stat, în total 909 656,74 de lei. În rest,

cerința privind compensarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 23 iulie 2019, SRL „S.I.Consulting” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin decizia din 30 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de SRL „S.I.Consulting” și a fost casată hotărârea din 05 iulie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, fiind pronunțată o hotărâre nouă, prin care acțiunea depusă de SA „Moldasig” a fost respinsă.

Prin decizia din 24 martie 2021 a Curții Supreme de Justiție, au fost admise recursurile declarate de SA „Moldasig” și SRL „S.I.Consulting”, fiind casată decizia din 30 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 28 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „S.I.Consulting” și a fost menținută hotărârea din 05 iulie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că potrivit pct.1 din contractul de asistență juridică, SRL „S.I.Consulting” avea obligația de a participa la soluționarea extrajudiciară și judiciară a litigiilor civile, dar și în cadrul procedurilor de executare, la cerința reclamantei. La momentul semnării contractului de asistență juridică, din cele 11 litigii incluse în acordul adițional nr. 1, 9 litigii deja se regăseau pe rolul instanțelor judecătorești. Astfel, având în vedere că odată cu semnarea acordului suplimentar, în procedura SRL „Legaltriumf” au fost transmise 11 dosare judiciare nemijlocit pentru executarea obligațiilor stabilite conform contractului de asistență juridică, instanța de apel a apreciat critic alegațiile apelantului ce vizează posibila acordare a consultațiilor juridice în formă verbală, inclusiv, în afara ședințelor de judecată în litigiile indicate în tabelul din acordul suplimentar. Or, în condițiile contractului stabilite la pct.1, compania pârâtă urma să presteze servicii juridice de reprezentanță în cadrul procesor judiciare/extrajudiciare la cerința reclamantului, iar din esența serviciilor stabilite nu se deduce posibilitatea prestării serviciilor doar prin acordarea unor consultații verbale.

Instanța de apel a constatat că din materialele cauzei se atestă că în cadrul celor 11 procese judiciare interesele companiei reclamante au fost reprezentate nemijlocit de către angajații SA „Moldasig”, dar și avocați licențiați, împuterniciți de „SA Moldasig” în baza contractelor semnate de acordare a asistenței juridice, iar, SRL „S.I.Consulting” nu a prezentat probe ce ar atesta că avocații respectivi au fost antrenați în aceste procese având la bază contracte semnate cu aceasta.

Reieșind din cele expuse, instanța de apel a stabilit că SRL „S.I.Consulting” nu și-a îndeplinit obligațiile contractuale asumate. Potrivit prevederilor pct. 3.1. din contract, acesta este încheiat pentru o durată nederminată și poate înceta prin denunțare unilaterală a acestuia în temeiul unei notificări scrise cu 60 de zile lucrătoare înainte.

Astfel, Curtea de Apel Chișinău a constatat că, odată cu înaintarea scrisorii recomandate nr. 4882 din 29 decembrie 2016, SA „Moldasig” și-a exprimat denunțul unilateral și încetarea raporturilor contractuale privind rezilierea unilaterală a

contractului de asistență juridică nr. 3 din 17 decembrie 2015 în conformitate cu pct. 3.1 al contractului, ca urmare a neexecutării obligațiilor contractuale.

În consecință, reieșind din faptul că s-a dovedit cu certitudine că SRL „S.I.Consulting” nu și-a îndeplinit obligațiunile contractuale, Curtea de Apel Chișinău a considerat că instanța de fond întemeiat a dispus rezilierea contractului de asistență juridică din data de 24 martie 2017 și a încasat de la SRL „S.I.Consulting” în beneficiul SA „Moldasig” suma de 883 064,80 de lei.

La data de 27 decembrie 2021 administratorul SRL „S.I.Consulting”, Ilie Suhan, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată. Totodată, a solicitat încasarea din contul intimatului a taxei de stat în mărime de 13 245,97 de lei, achitată la depunerea recursului împotriva deciziei din 30 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală.

A menționat că, deși intimata susține că potrivit ordinelor de plată nr. 5271 din 21 decembrie 2015 și nr. 5320 din 22 decembrie 2015, în temeiul contractului de asistență juridică din 17 decembrie 2015, ar fi achitat suma de 883 064,80 de lei cu titlu de avans, totuși, atât contractul, cât și acordul suplimentar nr. 1 la acesta, nu conțin nicio mențiune cu privire la avans. În pct. 4.1 din contract este stipulat că pentru serviciile acordate va primi onorariu.

A afirmat că este declarativă concluzia instanțelor precum că nu și-a executat obligațiile ce rezultă din contractul de asistență juridică nr. 3 din 17 decembrie 2015. Or, în cadrul examinării cauzei nu a fost administrată nicio probă care să confirme că în perioada 17 decembrie 2015 – 22 decembrie 2015, cât și ulterior, nu a acordat servicii juridice în cauzele indicate în tabelul din acordul suplimentar. În motivarea hotărârilor contestate, instanțele ierarhic inferioare, în mod arbitrar, a inversat sarcina probațiunii, concluzionând că în speță, SRL „S.I.Consulting” este partea care are obligația de a demonstra executarea obligațiilor contractuale asumate.

Recurentul consideră că SA „Moldasig” are obligația de a demonstra neexecutarea obligațiilor asumate, pe care o invocă.

A susținut că atât contractul, cât și acordul suplimentar nr. 1 la acesta, nu conțin nicio mențiune cu privire la forma în care urmează a fi acordate serviciile juridice și nici cu privire la forma în care urmează a fi recepționate aceste servicii de către SA „Moldasig”. Prin urmare, serviciile juridice în cauzele indicate în tabelul din acordul suplimentar, puteau fi acordate atât în formă scrisă, cât și verbal, în formă de consultații acordate de către specialiștii antrenați de SRL „S.I.Consulting” conform pct. 2.3.3 din contract.

Recurentul a indicat că prin Legea nr. 102 din 28 mai 2010, a fost exclusă reprezentarea în instanța de judecată pe cauzele civile de către alte categorii de persoane, decât cele specificate, inclusiv persoane juridice care acționează în interesul altei persoane juridice, motiv pentru care consideră că la încheierea contractului vizat

părțile au acționat deliberat, inclusiv în ceea ce privește instituirea obligației recurentului de a participa la soluționarea pe cale judiciară a litigiilor civile, unde valoarea pretențiilor înaintate depășește 100 000 de lei. Părțile înțelegeau că participarea la examinarea cauzelor civile a SRL „S.I.Consulting” în calitate de reprezentant al intimatei este ilegală și aceasta nu va fi admisă în litigiile în care participă SA „Moldasig”. Astfel, pentru acordarea asistenței juridice în instanțele de judecată recurenta era obligată să antreneze avocați licențiați.

A mai invocat că executarea obligațiilor prevăzute în contractul încheiat cu intimata, nu exclude, dimpotrivă presupune inclusiv acordarea asistenței juridice în afara ședințelor de judecată.

Recurentul a declarat că SA “Moldasig”, prin notificare nu a operat rezoluțiunea contractului, iar, în cazul operării rezoluțiunii era obligată să demonstreze în ce constă neexecutarea esențială a contractului. Mai mult ca atât, nu a recepționat notificarea de reziliere a intimatei, aceasta nefiind remisă în ordinea stabilită în contract, respectiv în mod nevalabil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 28 octombrie 2021.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la 20 decembrie 2021 la adresa poștală a SRL „S.I.Consulting” (f.d. 93, volumul II), însă, lipsesc date cu privire la recepționarea acesteia.

Astfel, recursul declarat la 27 decembrie 2022, este în termen.

Copia recursului a fost expediată în adresa intimată SA „Moldasig” (f.d. 113, 115-116, volumul II), cu înștiințarea despre depunerea referinței, însă, intimata nu și-a valorificat dreptul respectiv și nu a depus referință.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „S.I.Consulting” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedeolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza

Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de SRL „S.I.Consulting”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „S.I.Consulting”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „S.I. Consulting” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Ala Cobăneanu

Mariana Pitic